

На аеродромима широм Европе последњих недеља – хаос. Отказано је више хиљада летова, а путници који успеју да полете, неретко се кући враћају без пртљага. Радници су у штрајку. И "Ер Србија" је морала да откаже поједине летове из Лондона. Проблеми би могли да потрају месецима, кажу упућени.

Ко је ових дана путовао авионом без икаквих проблема један је од малобројних срећника.

"Прво смо из Даблина каснили два сата, од тога смо сат времена седели у авиону, авион није могао да полети, пилот нам је још тад наговестио да бисмо могли да останемо без кофера. После четири дана су стигли кофери", прича новинар Иван Симоновић.

Мана радника - корен проблема

Спора, па чак и немогућа испорука кофера само је један од проблема. Узрок упућени виде у наглом опоравку авио-саобраћаја после пандемије током које су аеродроми и авио-компаније отпустили на хиљаде радника ради уштеде. Највеће резове правили су најмоћнији.

Сада, у јеку туристичке сезоне, њима и фали највише особља. За нове раднике само безбедносна провера траје месецима.

"Имајући у виду да су то запослени који морају да прођу специфичне обуке, безбедносне провере и низ других сегмената у складу са међународним прописима који уређују цивилно ваздухопловство, није тако лако надоместити и надокнадити то особље јер су потребни месеци да се просто све те обуке заврше и све провере реализују", указује Милан Куч, консултант у области авио-саобраћаја.

Додаје да се кривица за тренутни хаос не може свалити само на авио-компаније или аеродроме јер су, каже, и једни и други у складу са својом пословном политиком, која је била у том тренутку актуелна, у време ковида отпустили велики број својих запослених.

"Још један разлог због овакве ситуације је и актуелна безбедносна ситуација у Европи. У Украјини је тренутно ратно стање и последица тога је и криза са различитим врстама енергената, па тако и авио-горивом. То утиче и на редовност одвијања ваздушног саобраћаја", наводи Куч.

Шта кажу у "Ер Србији"

Проблема је било и на летовима "Ер Србије" за Лондон. Последњих дана, како су нам рекли, и за Амстердам јер тамошњи аеродром тврди да неће моћи да услужи више од стотинак путника по авиону.

Ипак, тврде у националној компанији, у лето улазе спремни за непредвиђене ситуације.

"Ми смо комплетне ресурсе давно испланирали, узели смо додатне авионе у најам током ове сезоне, заједно са посадама, повећали смо и код нас одређени број особља, тако да јесмо спремни, али кажем - последично не можете да изведете сав саобраћај онако како сте планирали ако вас аеродроми у томе не прате", истиче Бошко Рупић, директор за комерцијалу и стратегију "Ер Србије".

Велика потражња за аранжманима

Гужве у редовима за авион као пре пандемије – процењује се да је потражња за туристичким аранжманима приближна оној из 2019. године.

"С једне стране имамо ситуацију да цене расту између 15 и 20 посто, у зависности од дестинације. Такође имамо чињеницу да долазимо до ситуације да имамо проблема у реализацији одређених авио-аранжмана, али такође имамо ситуацију да расте број путника", напомиње Зоран Арсеновић, председник Управног одбора ЈУТА.

И Арсеновић је сагласан да је актуелна криза узрокована мањком људи на аеродромима.

"Немамо довољан број људи на аеродромима, нема ко да отпреми авион, нема ко да испоручи пртљаг испоручи и с те стране сигурно да путници осећају једну врсту нелагоде с обзиром и на померање летова, кашњења која нису мала, која су четири-пет сати", каже Арсеновић.

Једна од највећих европских авио-компанија "Луфтханза" извинила се путницима због неколико хиљада отказаних летова. Не превише оптимистично најављују да би решење могло да се назре идуће године.

Your browser does not support the video tag.

Немачки министри раније су саопштили да ће влада убрзати издавање радних дозвола и

виза за неколико хиљада страних радника, углавном из Турске, како би се уредио хаос који је настао на аеродромима због почетка летње сезоне.

До решења, прописи су јасни – авио-компанија је дужна да надокнади штету путнику због кашњења, па и евентуално пропуштenu зараду. Јасна је и препорука наших саговорника путницима: наоружајте се стрпљењем пред одмор.

Недостатак летачког особља

Милан Куч указује да постоји проблем и у недостатку летачког особља које, у складу са ваздухопловним прописима, има одређено дневно, недељно и месечно радно време. Током дана максимално могу да раде 13 сати, недељно 60.

"Летови се планирају на такав начин да једна посада може да одвезе и да врати авион са одређене дестинације. Ако у међувремену дође до кашњења и испадања из слотова, посада мора остати на месту на којем јој истекне радно време, није могуће да авион врати на почетну дестинацију. Авио-компанија у том случају мора да обезбеди додатно особље које ће моћи да тај авион врати са одређене дестинације", објашњава стручњак у области авио-саобраћаја.

Према његовим речима, у овом тренутку авио-компаније не поседују капацитете да би могле да се изборе са таквом врстом дешавања у ваздушном саобраћају.

(РТС)